

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Simony Hájkové v právní věci žalobce: **J. G.**, zast. JUDr. Josefem Mejstříkem, advokátem, se sídlem Palackého třída 222, Nymburk, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2018, č. j. MPSV-2018/18086-912, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2018, č. j. 57 Ad 11/2018 - 13,

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2018, č. j. 57 Ad 11/2018 - 13, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Josefu Mejstříkovi **se nepřiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 26. 1. 2018, č. j. MPSV-2018/18086-912, žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí ze dne 16. 10. 2017, č. j. 22092/2017/NYM, kterým Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Příbrami (dále jen „prvoinstanční orgán“) nepřiznal žalobci dávku mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví podle § 2 odst. 2 a 3 a § 36 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

[2] Usnesením ze dne 24. 5. 2018, č. j. 57 Ad 11/2018 - 13, Krajský soud v Praze odmítl žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění usnesení soud uvedl, že

uplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu, to znamená individualizovaného skutkového tvrzení doprovázeného konkrétní argumentací představuje jednu ze zvláštních náležitostí žaloby. Vzhledem k tomu, že podaná žaloba neobsahovala žádný žalobní bod, krajský soud vyzval žalobce podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), aby ve lhůtě do 10 dnů odstranil vady žaloby. Krajský soud shrnul, že žalobce podle vlastního tvrzení obdržel rozhodnutí žalovaného dne 29. 1. 2018 a podle razítka na poštovní obálce podal žalobu proti rozhodnutí k poštovní přepravě dne 26. 3. 2018. Žalobce obdržel usnesení krajského soudu s výzvou k odstranění vad žaloby dne 19. 4. 2018 a reagoval na něj žádostí o ustanovení zástupce, kterou předal k poštovní přepravě dne 30. 4. 2018. Krajský soud poukázal na § 72 odst. 1 s. ř. s. a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 3 Azs 66/2017, přičemž konstatoval, že žalobci fakticky prodloužil zákonnou lhůtu k uplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu až do dne 30. 4. 2018. Za daných okolností již není objektivně možné odstranit vady žaloby, i kdyby soud vyhověl návrhu žalobce a ustanovil mu zástupce. Nadto, návrhy téhož žalobce o ustanovení zástupce již krajský soud v jiných věcech opakovaně zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, kterou na výzvu soudu doplnil prostřednictvím ustanoveného zástupce. V ní namítl, že ke dni 1. 8. 2015 splnil všechny podmínky pro přiznání příspěvku na živobytí a krajský soud proto nebyl oprávněn zabývat se toliko procesními náležitostmi žaloby. Krajský soud pochybil, protože se nezabýval podstatou věci a nepřihlédl ke skutečnosti, že stěžovatel nemá prostředky na zakoupení potravin ani hygienických prostředků. Stěžovatel doložil důkazy do spisové dokumentace, avšak krajský soud k nim nepřihlédl. Zatímco v kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení krajského soudu, v doplnění kasační stížnosti stěžovatel prostřednictvím ustanoveného zástupce navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal stěžovateli ode dne 1. 8. 2015 do dne 30. 6. 2016 příspěvek na živobytí v zákonné výši 3.410 Kč. Stěžovatel současně s kasační stížností požádal, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to z toho důvodu, že přiznáním odkladného účinku se podle § 73 odst. 3 s. ř. s. pozastavují účinky napadeného rozhodnutí pouze do skončení řízení před soudem. Rozhodování o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku by tedy nemělo žádný smysl za situace, kdy se řízení tímto rozsudkem končí a rozsudek je vydán neprodleně po nezbytném poučení a po obdržení spisové dokumentace.

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom shledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti neoznačil důvody podle § 103 odst. 1 s. ř. s., z

obsahu kasační stížnosti je však zřejmé, že proti usnesení krajského soudu brojí z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[7] Podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. „[k]*asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.*“

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud z vlastní úřední povinnosti zjistil, že krajský soud zatížil žalobní řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Krajský soud nesprávně dovodil, že v žalobním řízení již objektivně nebylo možné odstranit vady žaloby, proto nerozhodl o návrhu stěžovatele na ustanovení zástupce a odmítl jeho žalobu. Nejvyšší správní soud z obsahu spisové dokumentace zjistil, že žalovaný doručil stěžovateli žalobou napadené rozhodnutí dne 29. 1. 2018. Stěžovateli by tak uplynula lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí podle § 72 odst. 1 s. ř. s. dne 29. 3. 2018, avšak ten o tři dny dříve podal žalobu na poštu. Usnesením ze dne 16. 4. 2018, č. j. 57 Ad 11/2018 - 8, krajský soud vyzval stěžovatele, aby ve lhůtě do deseti dnů ode dne doručení usnesení konkretizoval žalobní body tak, aby z nich bylo patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje výrok napadeného rozhodnutí za nezákonný a v čem konkrétně spatřuje porušení namítaných zákonných ustanovení, uvedl návrh rozsudečného výroku, tj. čeho se na soudu domáhá, popřípadě aby uvedl, jaké navrhuje provést důkazy k prokázání svých tvrzení. Usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 19. 4. 2018, a poslední den lhůty k doplnění náležitostí žaloby tak nastal 30. 4. 2018. Z uvedeného je zřejmé, že lhůta, kterou krajský soud poskytl stěžovateli k doplnění náležitostí žaloby, skončila později, než zákonná lhůta k podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s.

[10] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, „[u]*platnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu nepředstavuje podmínku řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], ale zvláštní náležitost žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) uvedeného zákona. Absence takovéto náležitosti se odstraňuje postupem dle § 37 odst. 5 téhož zákona. Soud pro odstranění této vady stanoví lhůtu odpovídající zbývající části lhůty pro podání žaloby.* [...] *Pokud soud poučí žalobce ve výzvě podle § 37 odst. 5 s. ř. s. nesprávně a určí mu k doplnění žalobních bodů delší lhůtu, než je lhůta zákonná, nesmí být žalobci na újmu, pokud postupoval v dobré víře ve správnost poučení obsaženého ve výzvě soudu a doplnil žalobu v delší lhůtě, nesprávně stanovené tímto poučením.*“ Vzhledem k citovaným závěrům byl stěžovatel oprávněn doplnit právně relevantním způsobem náležitosti žaloby nejpozději do dne 30. 4. 2018. Stěžovatel v poslední den uvedené lhůty podal k poštovní přepravě návrh na ustanovení zástupce, přičemž podle předposlední věty § 35 odst. 9 s. ř. s. „[p]*ožádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.*“ Stěžovatel tak má podle Nejvyššího správního soudu stále možnost doplnit náležitosti žaloby, a to nejpozději do konce dne, kdy nastane právní moc usnesení, kterým krajský soud rozhodne o jeho návrhu na ustanovení zástupce. Přestože se jedná o relativně krátký časový úsek, nelze a priori vyloučit, že jej stěžovatel využije a včas doplní požadované náležitosti žaloby.

[11] Vzhledem k tomu, že uvedené závěry odůvodňují zrušující výrok tohoto rozsudku, Nejvyšší správní soud se již nemusel zabývat v podstatě jedinou kasační námitkou stěžovatele, že krajský soud neposoudil věc meritorně, přestože stěžovatel splňuje podmínky pro přiznání příspěvku na živobytí. Přesto Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační argumentace stěžovatele byla právně zcela irelevantní, neboť stěžovatel nikterak nezpochybnil důvody, pro které krajský soud odmítl jeho žalobu.

IV. Závěr

[12] Na základě uvedeného Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s větou první před středníkem § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud v Praze bude v dalším řízení podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku, to znamená, že rozhodne o návrhu stěžovatele na ustanovení zástupce a vyčká do konce lhůty, kterou stěžovateli usnesením ze dne 16. 4. 2018, č. j. 57 Ad 11/2018 - 8, poskytl k doplnění náležitostí žaloby. V novém rozhodnutí ve věci krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud stěžovateli v řízení o kasační stížnosti ustanovil zástupce z řad advokátů JUDr. Josefa Mejstříka. Hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování podle § 35 odst. 9 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona nese stát. Z obsahu spisové dokumentace vyplývá, že zástupce stěžovatele k výzvě Nejvyššího správního soudu doplnil kasační stížnost a návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Uvedené podání však nedokládá, že ustanovený zástupce poskytl stěžovateli jakýkoliv úkon právní služby podle § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Podání postrádá znaky odborného právního posouzení, kasační argumentace je na hraně projednatelnosti a je zcela mimoběžná s důvody, pro které krajský soud odmítl žalobu stěžovatele, petit kasační stížnosti neodpovídá oprávněním Nejvyššího správního soudu podle soudního řádu správního. Odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je jen obtížně srozumitelné a vychází z právně chybného předpokladu, že výplatě příspěvku na živobytí stěžovateli brání právní moc napadeného usnesení krajského soudu. Stěžovatel byl ve věci úspěšný toliko z důvodů, které shledal Nejvyšší správní soud z vlastní úřední povinnosti. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce neuvedl ani nedoložil, že takto postupoval po náležitém vysvětlení jen na přání stěžovatele, Nejvyšší správní soud mu nepřiznal odměnu za zastupování ani náhradu hotových výdajů.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. srpna 2018

JUDr. Jiří Palla

pokračování

předseda senátu